

PROČ JE NA PTAČÍM POTOCE HOLINA?

MOJMÍR VLAŠÍN

POLICISTÉ, KTERÍ PŘED TŘEMI ROKY ZASAHOVALI NA ŠUMAVĚ U PTAČÍHO POTOKA PROTI AKTIVISTŮM BRÁNÍCÍM TĚŽBĚ DŘEVA, NEPOSTUPOVALI PODLE ZÁKONA. K TAKOVÉMU ZÁVĚRU DOSPĚL PŘED VÍCE NEŽ ROKEM KRAJSKÝ SOUD V PLZNI. VYHOVĚL TAK MOJÍ ŽALOBĚ, KTEROU JSEM NA POLICII PODAL. VERDIKT JE PRAVOMOCNÝ.

RNDr. MOJMÍR VLAŠÍN

Ekolog v Ekologickém institutu Veronica (součást Českého svazu ochránců přírody), externě vyučuje na Katedře environmentálních studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity a je soudním znalcem v oboru ochrana přírody. Člen mnoha nevládních ochrannářských a vědeckých organizací, předseda komise pro životní prostředí města Brna.

U Ptačího potoka jsme se v roce 2011 snažili od konce července až do půlky srpna zabránit porážení stromů. Kácení smrků v rozporu se zákonem nařídilo vedení Národního parku Šumava, jako záminku uvedlo boj proti kůrovci. Prostor, kde měli dřevorubci těžit, policisté označovali páskami se zákazem vstupu a blokádníky z těchto míst vykazovali a později i vynášeli. Soud konstatoval, že po příjezdu na místo bylo povinností policistů vyhodnotit, zda je těžba zákonná. Sám jsem policii opakovaně upozorňoval na nezákonnost kácení. A to, že těžba, resp. holosečné kácení, bylo ilegální, jasně vyplývá i ze zákona. Potvrdil to ombudsman, později inspekce (ČIŽP) a nejnověji i Ministerstvo životního prostředí. Viz [zde](#).

Policisté ale dle protokolů nebyli schopni rozhodnout, zda se kácí legálně či nikoliv. Předseda senátu Alexandr Krysl řekl, že když policie nebyla schopna ověřit zákon-

ost těžby, nesměla přistoupit k zákroku. Čili první chybou police bylo, že si nezjistila, jestli náhodou nepomáhá těm, co přestupují zákon.

U soudu jsme argumentovali tím, že blokáda v místech těžby v šumavském národním parku byla - ve smyslu Ústavy - shromážděním. A policisté proto měli striktně postupovat podle shromažďovacího zákona a shromáždění měl tudíž právo rozpustit pouze zástupce obce Modrava, na jehož území se blokády konaly. Druhou chybou policie tedy bylo to, že se snažila rozpustit shromáždění nezákonnými prostředky. Soudce konstatoval, že policie na místě zasahovala na základě své předchozí chyby. Judikatura na to, jak správně postupovat podle shromažďovacího zákona, byla v té době už k dispozici.

Soudce pochválil policii, že na místě byla a situaci monitorovala, odmítl však, že by

Zmlazení na Březníku 12 let poté. Foto: Mojmír Vlašín

Sázela příroda... Březník, 2010

policie jednala v dobré víře. „Kdyby policie jednala v dobré víře, měla možnost si zákonné podmínky kácení ověřit na České inspekci životního prostředí nebo na Ministerstvu životního prostředí. Nic takového ale policie neudělala”, prohlásila v závěrečném návrhu Zuzana Candigliota, která mne u soudu zastupovala. Policie prostě uvěřila tvrzení pana Stráského, jehož jedinou kvalifikací v této věci bylo to, že byl předsedou turistického klubu.

Soud tedy souhrnem konstatoval, že vedení Národního parku Šumava přistoupilo ke kácení v rozporu se zákonem, policie zasahovala nezákonným způsobem a občanská blokáda byla shromážděním v souladu s Ústavou. Výsledkem ale je, že viníci na straně Národního parku i policie zůstali nepotrestaní, blokádníkům se nikdo neomluvil a na Ptačím potoce zůstala obrovská holina. Nabízí se otázka, proč? Sám jsem v tomto smyslu napsal ministru ŽP, ale došla vyhýbavá odpověď (viz příloha), stejně dopadl kolega Skalík u policejního prezidenta (viz příloha).

Na Šumavě však přece nejde pouze o kůrovce a o smrky! Jde o to, jestli člověk ve své neskonalé pýše dovolí, aby se tam děly věci, které nemůže (a ani nechce) ovlivnit. K tomu byl zřízen národní park. Jenže velmi brzy se začalo ukazovat, že stromy rostou i bez lesníka. A že se horský smrkový les po gradaci kůrovce spontánně zmlazuje. Lesníci se ale od dob Marie Terezie učí, že les bez člověka neroste. U hospodářského

lesa je to v jistém smyslu pravda, ale v národním parku to pravda určitě není. Pokud by došlo k samo-obnově, mohlo by se ukázat, že lesníci (v klasickém slova smyslu) v národním parku potřeba nejsou. Od posledního provozního technika až po profesora lesnické fakulty se lesníci semkli a začali bojovat proti kůrovci, proti přirozené samo-obnově stejně jako církve bojovala proti kacířům, kteří tvrdili, že bůh je i bez kněze. Dnes nám připadá směšné, jak se kdysi církve snažila zamezit například poznání, že se Slunce netočí kolem Země. Jak marně likvidovala vědecké poznatky, včetně jejich nositelů. Stejně tak marně

se snaží zabránit zjevným faktům lesnická obec (čest nemnohým výjimkám), protože na Bavorské straně Šumavy, a dokonce na četných místech na naší straně, už je zjevné, že je to jinak. Lesy odumírají, zmlazují se a dorůstají. Bez člověka, bez lesníka.

Na Šumavě skutečně nejde jen o kůrovce a o smrky. Jde o dřevo. O hromady dřeva. O miliony kubiků dřeva. Nechci nasazovat lesníkům psí hlavu a tvrdit, že jsou to ziskuchtiví hrabivci. Ve své většině určitě ne. Jde o to, že byli vychováni k tomu, aby pěstovali a chránili les a sklízeli úrodu. Tedy dřevo. Teď ale po nich někdo chce, aby na Šumavě se založenými rukama sledovali, jak úrodu sklízí kůrovec. A lesníky čert bere. Jenže smrky a kůrovce tady byli mnoho milionů let před tím, než se na planetě objevil první člověk (a lesník). A budou tady i po tom, co poslední člověk (a lesník) vyhyne. A proto se před kůrovcem i smrskem skláním s pokorou. Soubor tohoto Davida a Goliáše nepatří do lidských dějin. Je to kapitola z dějin přírody, z dějin Země, které zatím známe tak málo, jak žáci první třídy integrál.

Na Šumavě vlastně nejde v podstatě ani o to dřevo. Jde jenom o to, abychom na malém, malinkatém kousku republiky ponechali přírodní procesy běžet. Poznání, které nám to přinese, je tisíckrát cennější, než všechno dřevo, které na Šumavě stojí a leží.

Vyjednávání u Ptačího potoka. Foto Jindra Prach